

Отан қорғаушылар және Ұлы Жеңіс күні құтты болсын!

Апталық 1948 жылдың 20 сәуірінен шыға бастады

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

QAZAQ

№18 (1727)
6 мамыр
2019 жыл

YUNIVERSITETI

www.kaznu.kz

facebook.com/KazakhNationalUniversity

vk.com/kazuniversity

instagram.com/KAZNU_FARABI

ҚАЗҰУ МЫСЫРДА ӨЗ ФИЛИАЛЫН АШАДЫ

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ және Мысырдың халықаралық университеті (EIU) Каир қаласында қазақстандық ЖОО-ның филиалын ашу туралы келісімге қол қойды. Бұл еліміздің жетекші университетінің ректоры, академик Ғалым Мұтановтың жыл басындағы сапары мен Мысыр Араб Республикасының жоғары білім және ғылыми зерттеулер министрлігінің басшылығымен қол жеткізген өзара келісімнің арқасында жүзеге асуда.

ҮЗДІКТЕР ҚАТАРЫНДА

«Times Higher Education» (THE) беделді әлемдік рейтингінің зерттеу нәтижесі бойынша әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Қазақстандағы жалғыз жоғары оқу орны ретінде Азия елдерінің 251-300 үздік университеттерінің қатарына енді.

Университеттер рейтингісін құру барысында келесі көрсеткіштер ескерілді: университеттердің ғылыми-білім беру қызметінің тиімділігі; оқытушылар құрамының және жүргізілетін зерттеулердің деңгейі; ғылыми мақалаларды жариялау және дәйексөз келтіру; халықаралық ынтымақтастық және басқалар.

THE рейтингінде Азияның 27 елінен 417 университет ұсынылған. Бірінші ондыққа Қытайдың бес университеті, Сингапур мен Оңтүстік Кореяның екі университеті мен Жапонияның бір ЖОО кірді. Бірінші орынды Цинхуа университеті, екінші орынды Сингапур ұлттық университеті, үшінші орынды Гонконг ғылым және технологиялар университеті иеленсе, рейтингте ең көп орынды Жапонияның 103 ЖОО-лары иеленді.

	PROFESSIONAL	JOB	SUMMITS	RANKINGS
251-300 Al-Farabi Kazakh National University Kazakhstan	16,931	4.6	14%	56 : 44
251-300 Andhra University India	9,752	16.8	4%	51 : 49
251-300 Azarbaijan Shahid Madani University Iran	6,322	23.9	n/a	65 : 35

КАЗНУ – QS MAPLE 2019

КазНУ им. аль-Фараби стал участником международной конференции и выставки вузов QS Maple 2019 в Дубай (ОАЭ).

Международная конференция «Содействие научным исследованиям на Ближнем Востоке и в Африке», которая собрала представителей известных университетов из 28 стран, была посвящена вопросам развития науки.

Первый проректор КазНУ Мухамбеткали Буркитбаев выступил с докладом «Сотрудничество университетов на Великом Шелковом пути: на примере КазНУ им. аль-Фараби».

Продолжение на 3 стр.

Өз тілшімізден

Филиал жаңа оқу жылынан бастап алғашқы Мысырлық студенттерді қабылдайтын болады. Кейін олар ҚазҰУ-да академиялық алмасу бойынша білім алып, тағылымдамадан өте алады, ал олардың ішіндегі ең үздіктері кейін магистратураға түсуге мүмкіндік алады.

«Біз халықаралық рейтингтерде алға жылжып, үлкен жетістіктерге қол жеткізген қазақстандық жетекші университет— әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-мен ынтымақтастық жасауға аса мүдделіміз. Университет кампусы әлемдегі ең үздіктердің бірі, мұнда студенттердің тұруы мен оқуына барлық жағдай жасалған. Сондықтан, АРЕ Парламентінің депутаты, EIU өкілдері және Қазақстан Республикасындағы Мысыр Елшілігінің өкілдерінен

құрылған үлкен делегация ҚазҰУ-ға филиал ашу туралы келісім жасау үшін келді. Біз бұл жобаға жан-жақты қолдау көрсетеміз»,—деп атап өтті ҚР-дағы АРЕ Елшілігінің мәдениет және білім істері жөніндегі атташесі Ризк Ранда Махмуд ханым.

Айта кету керек, Қазақстандық жетекші университет пен Мысырлық жоғары оқу орындары арасындағы серіктестік қарқынды дамуда. Биыл Каир университетінде ҚазҰУ-дың қолдауымен қазақ тілі оқытыла бастады, сондай-ақ әл-Фараби ғылыми-білім беру орталығы ашылып, белсенді жұмыс атқаруда.

СТУДЕНТТІК
ҒАРЫШ ЖОБАСЫ

2-бет

БОС ОРЫНДАР
ЖӘРМӨҢКЕСІ

3-бет

УРОКИ
МУЖЕСТВА

4-стр.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ мен Токио университеті жерді зондтауға арналған жаңа наноспутникті әзірлеу және құру бойынша бірлескен жобаны жүзеге асыруға ниетті.

Бұл туралы ҚазҰУ басшылығы мен Токио университетінің профессоры, ғарыш саясаты жөніндегі ұлттық комитеттің мүшесі Шиничи Накасук мырзамен өткен кездесу барысында айтылды.

ҚазҰУ ректоры академик Ғалым Мұтанов көптеген жылдар бойы екі елдің жоғары оқу орындары арасында тұрақты әрі жемісті ынтымақтастықтың сәтті дамып келе жатқандығын айтты. Сонымен қатар ҚазҰУ Жапонияның атом энергиясы агенттігі, Chiyoda Technol Corporation, Japan Foundation, One Asia, Konica Minolta сияқты ірі компанияларымен тұрақты әрі берік байланыста екендігін ерекше атап өтті.

Бүгінде ҚазҰУ Жапонияның 29 ірі жоғары оқу орындарымен тығыз байланыста. Атап айтар болсақ Цукуба, Васеда, Осаки, Токио шет тілдер университеті мен Киото университеті және де Токио технологиялық институттары.

Сонымен қатар, UNIFORM бағдарламасы аясында құншығыс елінің жоғары оқу орындарымен бірлесе отырып, магистранттар мен докторанттар Токио және Вакаяма университетінде білім алып, UNIFORM наноспутниктерін құрастыруға және тестілеуге қатысты. Өткен жылы UNIFORM

СТУДЕНТТІК ҒАРЫШ ЖОБАСЫ

Project халықаралық консорциумы аясында Калифорния штатындағы (АҚШ) ғарыш айлағынан Al-Farabi 2 университетінің екінші наноспутниктері іске қосылды. Ал Al-Farabi 1 алғашқы студенттік наноспутникті 2017 жылдың 15 ақпанында Шайтан Дхаван атындағы үнді ғарыш айлағынан сәтті ұшырылған болатын.

Және де ҚазҰУ-да ғарыштық технологиялар саласында ұлттық ғылыми мектеп құру мен жобалау, UNIFORM халықаралық консорциумы аясында жоғары білікті

мамандарды дайындау жұмыстары жүргізіліп жатқандығын атап өтті.

Кездесу барысында тараптар ынтымақтастықтың негізгі бағыттары мен жерді зондтау жөніндегі басқару жүйесімен жаңа наноспутникті құру бойынша жұмыс жоспарларын талқылады. Аталмыш студенттік ғарыш жобасы екі жылға жоспарланып отыр.

Баспасөз қызметі

QYSQA-NUSQA

Қыр Shygy's kafedrasynyn oqytyshtylary Korea Respyblikasynyn Prezidentimen kezdesti. 21-23 sayir aralygynnda Ontustik Koreiаның Prezidenti Myn Chje In myrza Ortalyq Azia elderine sapary sheberinde Qazaqstanға memlekettik is-sapar barysında keldi.

Joғary deñgeidegi kelissozder barysında halyqaralyq, sayda-ekonomikalyq salalardaғы yntymaqtastyq boynsha qos taraptyñ maseleleri, sonдай-aq, Korei tubegindegi jagđai tyraly maseleler talqylandy. Qazaqstannyn Tuñgysht Prezidenti Nursultan Nazarbaevpen және Prezident Qasym-Jomart Toqaeвpen kezdesy jospарlangan Nur-Sultan qalasyна saparynyñ aldynda Myn Dje In myrza Almatyға toqtap, Qazaqstandaғы korei diasporasy okilderimen және Ontustik Korei azamattarymen kezdesy otkizdi.

Etnikalыq koreiler men Ontustik Koreia azamattary және Qyr Shygy's kafedrasynyn oqytyshtylary Rixos qonaquindegi resmi kezdesyge qatysty. Al-Farabi atyndaғы QazUҰ-dyn Qyr Shygy's kafedrasynnda 6 etnikalyq korei oqytyshtylar men Ontustik Koreiadan kelgen jeti oqytyshty jumys isteidi. Prezident oziniñ quttyqtaы sózinde etnikalyq koreilerdiñ Qazaqstandaғы aleymettik-ekonomikalyq deñgeidi koterige belsendi turde at salysyp júrgendigin, olardyñ qazaqstandyqtar arasynda bedeliñiñ joғary ekendigin maqtan tutatyndyğyn atap korsetti. Ol qonaqjai Qazq jerinde omir súrip jatqan halyqtar arasyndaғы jyly qarym-qatynas ushin qazaq halqyna algysyn bildirdi.

Prezidenttiñ Almaty qalasyndaғы sapary barysında al-Farabi atyndaғы QazUҰ-dyn 20 koreitanyshty túlekeri men stydentteri resmi ayđarmashy retinde jumys isteidi. Kezdesydiñ qorytyndysy boynsha Almaty qalasyndaғы Koreia Respyblikasynyn Bas konsyldygy al-Farabi atyndaғы Qazaq ulttyq ymversitetine ayđarmashylardyñ bilikti komegi ushin algys bildirdi.

Qyr Shygy's kafedrasyn

Al-Farabi atyndaғы QazUҰ mehanika-matematika fakulteti mehanika kafedrasynyn 24 magistranty Berlín tehnikalyq ymversitetinde (Berlín, Germaniа) «Halyqaralyq ғarysh mektebi» bađdarlamasy boynsha sheteldik tağylymdamadan otti.

10 kunge sozylgan tağylymdama barysında K. Briss, M. Orlov D. Galaiko, N.Reombo syndy aldyñgy qatardaғы JOO-nyñ jetekshi profesorlarynyñ daristeri tyndaldy. Atalмыш darister seriktik juelerge sholy, STK-ға kirise, aspan mehanikasy және ғaryshtyq dinamika, seriktik shağyn jueler, teksery juesi, derekterdi ondey negizderi, nanoserikterdi bađdarlaы және basqary juesi, nanospymtik jobalaы adistemesi, jahandyq turaqty inovasiar degen keñ ayqymdy taqyryptardy qamtyp, tanymdyq aqqarattary mol ari ote paidaly boldy.

Sonymen qatar zamanaы «Onertapqyshtyq maselelerin sheshy teorasy» boynsha profesor M. Orlovtyñ sheberlik sabaғы otti. Shara sofynda magistranttar zamanaы TRIZ sheberlik sabaqtaryna qatysqandary tyraly sertifikattarmen marapataldy.

Jane de Tağylymdama bađdarlamasy mañyzdy tanystyrylymdyq bolimdi qamtydy. Noishterlis qalasyndaғы (Germaniа) DLR nemis aerogaryshtyq ortalygyna ekskyrsia júrgizildi. Ekskyrsia barysında aerogaryshtyq ortalygynyñ mamandary ortalyqta ornalasqan serikter tyraly ańgimelep berdi. Oлар teñizdegi ahyal tyraly habardar ety, ionosferalyq monitoriñ pen boljaы ortalygy, teñizdegi navigasiyanyn qaыpsizdigi men naqtylygy tyraly qashyqytqan zondtaы tyraly ańgimeledi. Sonдай-aq magistranttar Reihstagty, Brandenbyrg qaqpалarын da korip qatty.

Mehanika kafedrasyn

Al-Farabi atyndaғы QazUҰ-da Qazaqstan Respyblikasy Bilim және ғылым munistriginiñ qoldayymen jyl sayyn "Daryn" respbhlkalyq ғыlymi-praktikalыq ortalygyмен birlese otyryp, zamanaы qashyqytqan aqqarattыq tehnologiалardy qoldanып qylym al-Farabi atyndaғы respbhlkalyq Olmpiadasy aqaqtaldy.

Birinshi tyr aqpan aynyñ birinshi onkundiginde ote, ekinshi tyr nauryz aynyñ basynda otkizildi. Kundizgi ushinshi kezeñge 72 mektep oqyshysy qatysty. Jarystyn barlyq kezeñderinde uymdastyryshylar men qatysyshylar al-Farabi olimpiadasyñ arnary bekitilgen erejesi men barlyq shartarын saqtady.

Is-sharanyñ qorytyndysy boynsha qazylyar alqasy musheleriniñ uymdyq sheshimimen jeñimpazdar anyqtalyp, olarға estelik sylyqtar men diplomdar tabys etildi.

Экономика және бизнес жоғары мектебі

РЕКТОРАТ

ЖОҒАРЫ ЖАУАПКЕРШІЛІК – ДАМУ КЕПІЛІ

Кезекті ректорат мәжілісінде күн тәртібіндегі мәселелердің бірі білім алушылардың кәсіби тәжірибесін ұйымдастыру және 2019 жылғы түлектерді жұмысқа орналастыру туралы Мансап және кәсіби даму орталығының директоры Илья Севрюгиннің хабарламасынан басталды.

2018 жылғы қорытынды бойынша оқу бітірген түлектер саны-4716. Олардың ішінде 1104-і магистратурада, ал 70-і доктрантурада оқуын жалғастыруда, жұмысқа орналасқандардың жалпы саны 4400 адамды құрайды. Қазіргі таңда Мансап және кәсіби даму орталығы «Talantiz», «Head Hunter», «Ansoq» және Алматы қалалық халықты жұмыспен қамту орталығымен тығыз қарым-қатынаста. Сонымен қатар студенттердің іс-тәжірибеден өту барысы да талқыланды. Атап айтар болсақ, жұмыс берушілер кеңесінің процесіне қатысу және ұйымдармен үнемі тығыз қарым-қатынаста болу; студенттердің бірнеше рет іс-тәжірибеден өтіп, алдағы уақытта серіктестікті әрі қарай жалғастыратын ұйымдардың барлығын студенттердің ынғайлылығы үшін электронды форматқа аударып қою; тәжірибеден өтілетін базаларға талдау жасай отырып, факультеттерге ұсыныс ретінде дайындауды қолға алу.

Сонымен қатар ректорат мәжілісінде университеттің 85 жылдығына және Түлектер қауымдастығының 25 жылдығына арналған II түлектер форумына дайындық туралы талқыланды. Аталмыш шараны өткізу үлкен мәртебе әрі асқан жауапкершілікті талап етеді. Өйткені оқу орыны әр жылдардағы университет мақтаншытарының есімін студенттерге үлгі етіп келеді. Олардың ішінде білікті саясаткерден бастап, дана да дара ұстаздар мен әлемдік марапатқа ие ғалымдарымыз да бар.

Перизат ЖАРЫЛҚАСЫНОВА

ИСЛАМДЫҚ ҚАРЖЫЛАНДЫРУДЫ ДАМУ

ҚазҰУ-да Малайзиялық ZICO Shariah Advisory Services компаниясы, «Астана» Халықаралық қаржы орталығы, Экономика және бизнес жоғары мектебі және Исламдық қаржы орталығының өкілдері жүздесті.

Кездесу аясында тараптар қаржы нарығы, оның ішінде исламдық қаржыландыру нарығының ағымдағы жай-күйін қарастырып, елімізде Ислам қаржы индустриясын дамыту жөнінде ұсыныстар айтты. «Астана» Халықаралық қаржы орталығы Қазақстанда исламдық қаржыландыруды дамытудың Жол картасын әзірлеуге бағытталған Ислам Даму Банкінің грантын жеңіп алған болатын.

Экономика және бизнес жоғары мектебінің деканы профессор Римма Сагиева ел экономикасын қарыштату жолында қаржы секторы саласында жоғары білікті кадрларды даярлау экономика өсуінің негізгі факторлардың бірі болып табылатынын атап өтті.

ZICO Shariah Advisory Services менеджері Ю Чи Лун Қазақстандағы ислам қаржысының даму перспективаларын, оның қаржы секторын тұрақтандырудағы рөлін және басқа

елдердің тәжірибесі негізінде одан әрі жұмыс істеу үшін бірнеше бағыттарды ұсынды. АХКО исламдық қаржыландыру департаментінің бас менеджері Мадина Тукулова АХКО аясында ислам қаржысының даму ерекшеліктері турасын айтса, ҚазҰУ-дың Исламдық қаржы және қаржылық талдау орталығының директоры Лаура Куанова Білім және ғылым саласындағы халықаралық ынтымақтастық бағытын дамытатын ел аумағындағы жалғыз орталықтың негізгі міндеттерін түсіндірді.

ҚазҰУ Қазақстандағы жетекші университет ретінде АХКО және Катарлық Хамад Бин Халифа университетімен байланыс орнатып, исламдық қаржыландыру бағытын белсенді дамытып келеді. Бұл кездесу ел үшін стратегиялық маңызды бағытты – ислам қаржысының дамуын ілгерілетудегі тағы бір кадам болды.

Экономика және бизнес жоғары мектебі

Жеңіс күні мен Отан қорғаушылар күні қарсаңында ҚазҰУ-да Ұлы Отан соғысының ардагерлері мен Ақсақалдар кеңесі мүшелеріне арнайы құрмет көрсетілді.

АРДАГЕРЛЕРГЕ МЫҢ ТАҒЫМ

айрықша қымбат, қасиетті мереке. Осынау айрықша киелі күнде сіздерге зор денсаулық, бақыт, қуаныш, болашаққа деген сенім мен отбасыларыңызға береке-бірлік, ынтымақ тілейміз», – деді бірінші проректор.

Жалпы ҚазҰУ-дың Ақсақалдар кеңесіне зияткерлік және білім беру деңгейін арттыруға айрықша еңбек сіңірген, оқу орнының ғылым, мәдениет және рухани мүмкіндігінің дамуына зор үлес қосқан тәжірибесі мол беделді ғалымдар кіреді. Оқу орнындағы әр кезгі басқосуда ақсақалдар кеңесі білім мен ғылыми-зерттеу қызметінің жетілдіру жолдары, инфра-құрылымдық дамудың инвестициялық жобалары жайлы арнайы кеңестер өткізіп тұрады.

Шара аясында ғылымға еңбек сіңірген қайраткерлер – ҚР ҰҒА академиктері Арықбай Ағыбаев, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Зұлхайыр Мансұров, тарих ғылымдарының докторы Уахит Шәлекенов, ҚазКСР-інің еңбек сіңірген жаттықтырушысы Анатолий Арешенко және басқа да ақсақалдар оқу орнындағы жағымды өзгерістерді тілге тиек етіп, университеттің даму стратегиясын қолдап, батасын берді. Ақсақалдар әсіресе, QS рейтингінде ҚазҰУ-дың әлемнің үздіктері қатарына енуін жоғары бағалап, университеттің Орталық Азия мен ТМД-дағы алдыңғы қатарда тұрғандығын атап өтті. «Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ мойындалған халықаралық беделге

ие, әлемнің мыңдаған университеттері рейтингіндегі оның жоғары көрсеткіші еліміз үшін үлкен жетістік болып саналады», – деді Уахит Шәлекенов.

Ізгі ниет пен жылы лебізге толы өткен мерекелік шара барысында ардагерлер мен қонақтардың құрметіне жақсы сөздер айтылды, ыстық ықылас-ниетін білдіргендер көп болды. Сондай-ақ, студенттік көркемөнерпаздар ұжымы мерекелік концерт ұйымдастырып, меймандардың мерейін еселей түсті. Жиын соңында ардагерлер естелік суретке түсіп, оларға арнайы сый-сияпаттар тарту етілді.

Айнұр АҚЫНБАЕВА

Сөз алған бірінші проректор Мұхамбетқали Бүркітбаев ҚазҰУ-дың әлемдік аренадағы көшбасшылық орнының нығая түскендігі жайлы айтып, «Сіздердің Отанымыздың бостандығы мен тәуелсіздігі үшін шайқастардағы теңдессіз ерліктеріңіз бен табандылықтарыңыз ғасырлар бойы жасай береді.

Себебі, сіздер кейінгі ұрпақтың жарқын болашағын қорғап қалу арқылы өздеріңіздің азаматтық және патриоттық парызыңызды абыроймен орындап шықтыңыздар. Сондықтан да Жеңіс күні бәріміз үшін

БОС ОРЫНДАР ЖӘРМЕҢКЕСІ

ҚазҰУ-да Мансап және кәсіби даму орталығының ұйымдастыруымен бос жұмыс орындар жәрмеңкесі өтті. Биылғы жәрмеңкеге жұмыс беруші ірі компаниялар мен ұйымдар және кәсіпорындар қатысты.

Аталмыш шараның басты мақсаты – ҚазҰУ-дың бітіруші түлектерін өз мамандықтары бойынша жұмысқа орналастыруға себепші болу. Жәрмеңке жұмыссыздықтың деңгейін төмендетіп, бітіруші түлектерге бір сәтте көптеген жұмыс берушілермен сөйлесіп, жаңа ірі компаниялармен танысуға мүмкіндік береді. Қазіргі уақытта еңбек нарығында инженер-технолог, IT-маманы, дәрігер, биотехнолог, маркетинг және басқа да мамандықтарға сұраныс көп.

Аталмыш жәрмеңкеде Алматы қаласының тұрғындарын жұмыспен қамту орталығынан бастап көптеген халықаралық және туристік компаниялар, банктер, медициналық орталықтар қатысты. Атап айтқанда, «Grata international», «Takeda», «Atasu group», «Сбербанк», ТОО «Медицинский Ассистанс», «Air Astana», BCD «Travel International travel plus» т.б. саланың жұмыс беруші ұйымдары болды.

«Жыл сайын ҚазҰУ-да түлектерді жұмысқа орналастыру бойынша бос орындар

жәрмеңкесі өткізіледі. Университетімізде әрбір факультетте жұмыс берушілер кеңесі жұмыс істейді. ҚазҰУ Алматы қаласының жұмыспен қамту орталығымен ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойған. Бос орындар жәрмеңкесі жыл сайын өзінің тиімділігін аңғартып келеді. Бұл өз кезегінде бітіруші түлектердің жұмыс берушілермен сөйлесіп, талаптарды алдын ала білуге және көптеген мағлұмат алуға үлкен мүмкіндік береді», – деді мансап және кәсіби даму орталығының директоры Илья Севрюгин.

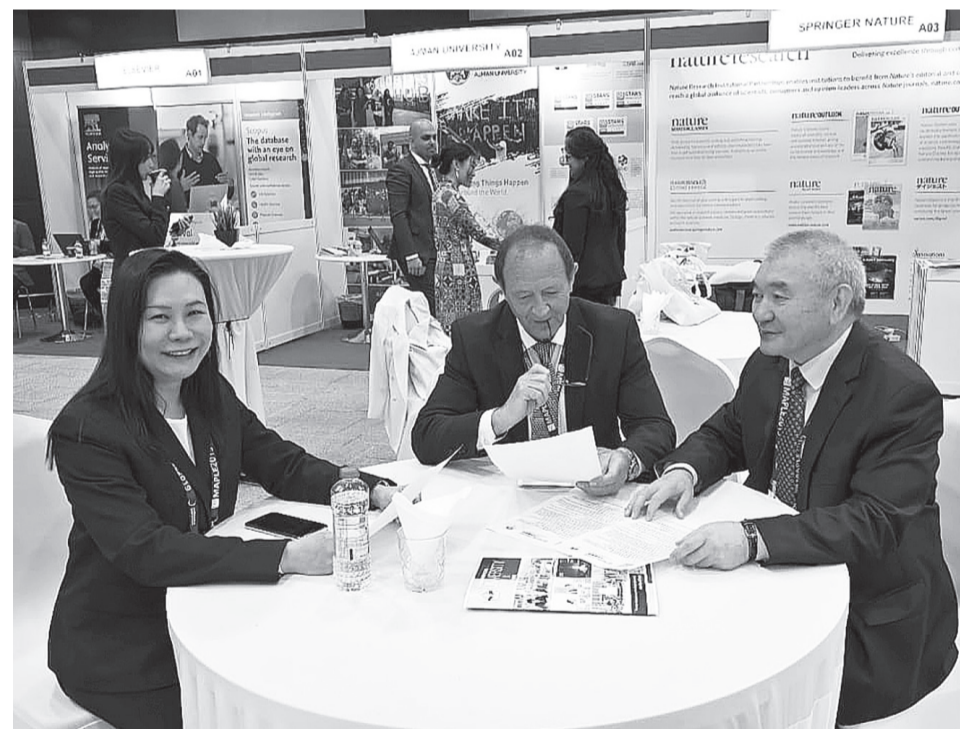
География және табиғатты пайдалану факультетінің студенті Болыс Дана «Осы жәрмеңкеге арнайы келіп отырмын. Бұндай жәрмеңке оқуды енді ғана бітірген түлектер үшін таптырмас мүмкіндік деп санаймын. Мұнда менің мамандығым байланысты көптеген жұмыс беруші ұйымдардың ұсыныстарымен танысып, кеңестер алдым», – деп өз ойымен бөлісті.

Өз тілшімізден

Продолжение. Начало на 1 стр.

КАЗНУ – QS MAPLE 2019

QS MAPLE 2019

Он представил опыт ведущего казахстанского университета по реализации международных проектов и исследований, коллаборации с вузами-партнёрами стран Нового Шелкового пути. Также он пригласил всех участников мероприятия на всемирный форум и выставку вузов QS Worldwide-2019,

которые пройдут 19-20 сентября 2019 года в КазНУ.

Он отметил, что предстоящий третий форум – «Путь к глобальным вершинам: гармония человеческого наследия и передовых технологий» будет посвящен вопросам формирования граждан мира на основе единства научно-технологических и духовно-нравственных концептов.

Соб. корр.

В 1992 году Елбасы подписал Закон о создании армии Казахстана. Спустя 20 лет им было принято решение, благодаря которому 7 мая стал государственным праздником. В этот день мы особенно остро переживаем патриотический подъем и гордость за свою страну. Сегодня мы чествуем сильных и самоотверженных мужчин, которым неведом страх, а честь и верность составляют их главный жизненный принцип. С праздником!

Обретение Казахстаном независимости поставило трудную, но жизненно важную задачу - создание Вооруженных Сил.

УРОКИ МУЖЕСТВА

Регулярно проводимые «Дни открытых дверей» направлены не только на воспитание патриотических качеств, но имеют профориентационную направленность. Системно в часы воспитательной работы и выходные дни проходят беседы, информирования, обсуждение книг и кинофильмов, посещение музеев города.

Особое чувство гордости у молодежи вызывают встречи с ветеранами Вооруженных Сил, труда, военных конфликтов, с теми, кто отстоял нашу свободу и заложил фундамент независимости страны.

В этих целях, ежегодно, в дни празднования годовщины вывода советских войск из Афганистана, в филиале Национального военно-патриотического центра ВС РК в Алматы проводятся уроки мужества «Достойны памяти героев!», а на военной кафедре - чествования воинов-интернационалистов, преподавателей - полковника запаса А.Ж. Конинова, подполковников запаса А.Н. Шашацкого и В.И. Перепелица.

Особо стоит отметить мероприятия, посвященные профессиональным армейским праздникам. В ознаменование Дня создания института заместителей командиров по воспитательной и социально-правовой работе ВС РК проводятся чествования офицеров-ветеранов воспитательных структур нашей армии.

Войска противовоздушной обороны всегда считались элитой Вооруженных сил, обеспечивающей безопасность граждан и стоящей на защите воздушного пространства. Ветераны войск ПВО активно сотрудничают с кафедрой, внося значительный вклад в ее развитие, передают свой бесценный опыт студенческой молодежи. Яркие и познавательные мероприятия проходят по чествованию офицеров ветеранов танковых войск и военных связистов.

В прошлом году студенты кафедры заняли первое место в военно-патриотической игре «Сарбаз рейс – 2018» среди вузов города Алматы, проводимой на базе Академии Пограничной службы КНБ РК под эгидой Государственного фонда развития молодежной политики города Алматы. Организация игры «Сарбаз» среди команд школ и гимназий Алматы на кубок ректора КазНУ стала доброй традицией. В этом году прошла третья по счету игра, спонсорами которой выступили профсоюз работников КазНУ «Парасат», газета «Сарбаз» и Ассамблея народа Казахстана.

Активно идет работа в военно-шефском направлении, налажена тесная связь с 13 школами Алматы. Особо хотелось бы отметить сотрудничество с гимназией «Самопознание» Национального центра «Бобек». Вот уже на протяжении трех лет преподаватели и студенты организуют лектории, встречи и экскурсии, мероприятия в рамках международного военного сотрудничества.

В преддверии празднования 85-летия КазНУ и военной кафедры проведен комплекс мероприятий по пропаганде достижений передового вуза страны, героического прошлого, боевых и трудовых подвигов нашего народа.

С праздником Вас, дорогие друзья!

Олег Вали-Ахметович АЖИМОВ,
начальник военной кафедры КазНУ
полковник запаса

7 МАЯ - ДЕНЬ ЗАЩИТНИКА ОТЕЧЕСТВА

Защитник Ленинграда

Уже двадцать пять лет нет с нами моего отца Сырбая Мауленова - народного писателя Казахстана, лауреата Государственной премии имени Абая, Государственной премии СССР имени Александра Фадеева, классика советской и казахстанской литературы.

Да, конечно, отцу в жизни было нелегко. Его поколению выпало тяжелое испытание - война. Помню, в 1987 году, когда я ездил оппонировать кандидатскую диссертацию в город Свердловск (ныне Екатеринбург), отец говорил мне: «Сходи на реку Белую, наша часть формировалась у этой реки».

Молодой казахский офицер воевал на Волховском фронте и освобождал блокадный Ленинград. В 1941 году отец был призван в армию, где был заместителем командира стрелковой роты по политчасти в 163-м стрелковом полку (Волховский фронт). 18 января 1943 года был тяжело ранен во время прорыва ленинградской блокады.

Отец часто рассказывал мне как в мерзлых окопах под Ленинградом они готовились к прорыву блокады. «Грохот... Огонь... И ни с чем не сравнимая тяжесть тишины последнего мгновения перед рывком вперед - туда, навстречу жизни или смерти. За нами с титаническим напряжением дышал город - колыбель революции. И сердце билось. Ему жить - нам жить».

Тяжело раненный, в госпитале, я вспоминал о друзьях-однополчанах - о живых, а больше о тех, ушедших в бессмертье. И открывал в себе какие-то новые тайны. Смешались представления о людях, природе, о всем, что составляло мою жизнь. А главное, должно было составить вот за этим днем, в будущем. Мной как все заново переосценивалось. Земля в окопе перед последним броском была не мерзлой - теплой. К ней прижимались, как к груди матери. От нее набирались силы. Она хранила нас за то, что мы не отдали ее, и она знала: никогда никому не отдадим!».

Мой отец часто любил повторять казахскую поговорку: «Нет неодолимых расстояний, есть ленивые ноги». Когда они с бойцами рванулись в атаку, самую памятную для него потому, что она была последней, их ноги не ленились.

Мне удалось найти в отцовском архиве письмо, датированное 22 октября 1942 г., от классика советской литературы Николая Семеновича Тихонова - ответ на письмо отца в блокадный Ленинград. «Я очень рад, что молодой казахский поэт с оружием в руках защищает наш любимый Ленинград. Будет время, и мы встретимся с Вами в освобожденном от блокады городе, будем читать стихи и говорить о великой войне со-ветского народа с фашистами, как о прошедшем», - писал Н.Тихонов отцу.

Отец рассказывал мне, что это дорогое письмо он спрятал на груди, у самого сердца,

как напутствие в бой и благословение в большую поэзию. Однако, огромная радость не давала ему покоя, и он показал его батальонному комиссару Александру Матвеевичу Любимову. Отцу показалось, что комиссар обрадовался этому письму даже больше чем он сам. Комиссар справедливо расценил письмо как большой и важный агитационный материал, как незаменимое подспорье в доверительных беседах с солдатами.

Интересно, что после войны в 1949 году отец встретился с Николаем Тихоновым в Москве на декаде казахской литературы и искусства. Отец вспоминал, что Москва принимала их радушно, по-братски. С группой казахских писателей постоянно находились Леонид Соболев, Николай Тихонов, Сергей Щипачев, Платон Вершигора. В один из дней казахская делегация совершала прогулку на теплоходе по каналу Москва-Волга. Все разместились на просторной палубе, любовались красотами Подмосковья, беседовали, читали стихи. Николай Тихонов сидел рядом с Мухтаром Ауэзовым и Сабитом Мукановым. Выбрав подходящий момент, отец подошел к нему, представился Тихонову и показал ему фронтовое письмо. Тихонов взял его, прочел, разволновался.

«Жив солдат! - радостно говорил он, показывая письмо собеседникам. - Как же я рад и счастлив! Через такой огонь прошел - и цел остался. И письмо сохранил». Тихонов помолчал немного, повертел письмо в руках и передал отцу: «Ну, раз ты так бережно хранил мое письмо, возвращаю его тебе. И прошу принять от меня подарок». Николай Тихонов подарил тогда отцу свою новую книгу стихов «Грузинская весна».

Фронтовая лирика занимала особое место в творчестве моего отца. После войны отец был главным редактором газеты «Казак әдебиеті» (с 1971 года) и главным редактором журнала «Жұлдыз». В 1948 году он опубликовал «Сборник стихов». Также выпустил поэтические сборники «Голос степей», «Огни горы», «Товарищ», «Избранное», «Тургайские ворота», «Листья горят», «Полдень» и другие. Также в свет вышли книги стихов «Апрельский дождь» и «Красная арча», которые были удостоены Государственной премии Казахской ССР имени Абая в 1970 году. В 1989 году Сырбай Мауленов был удостоен звания Народный писатель Казахстана.

Мы были очень близки с отцом. Он называл меня помощником Народного писателя Казахстана. С 8 лет я брил отца - его левая рука после тяжелого ранения практически не

Великая Победа... Сложен и долг был путь к ней. Дни и ночи, наполненные жестокостью и болью, невосполними потерями и разрушениями, скорбью по истерзанной огнем земле...Сегодня мы гордимся великим подвигом народа, возвеличивая всемирно-историческое значение Победы. Солнечным днем 9 мая 1945 года солдат вытер с лица пороховую гарь последнего, мучительного боя. Именно в этот день радостной вестью прозвучало долгожданное слово: «Победа!» С того памятного мая минуло 74 года. Выросли новые поколения, для которых Великая Отечественная война - уже далекая история.

В годы Великой Отечественной войны КазНУ имени аль-Фараби перешел на сокращенные программы обучения и, прежде всего, готовил специалистов для фронта-медицинских сестер, врачей, радистов-операторов, рентгенологов, переводчиков и других. Многие из ушедших на фронт преподавателей и студентов не вернулись с полей сражений. За мужество и отвагу воспитанники и сотрудники университета были награждены орденами и медалями, а выпускник Александр Попов удостоен звания Героя Советского Союза. В военные годы в университете были передислоцированы лучшие научно-исследовательские институты и лаборатории России, Украины, Белоруссии, академии и доктора наук, возглавляющие ведущие научные школы. Расширился диапазон исследований, например, на химическом факультете была сформирована научная школа военной химии, которая стала центром консультаций многих технических учреждений и воинских частей. Также в этот сложный период формировались казахстанские научные школы астрономии, физики, истории, языкознания.

Для оставшихся в тылу студентов упорная, преодолевающая многие трудности военного времени учеба и самоотверженная помощь тылу стали основным содержанием деятельности. Так, уже в сентябре 1941 года преподаватели и студенты приняли участие в сельскохозяйственных работах.

Здания многих вузов и техникумов передавались под госпитали, оборонные предприятия и общежития - для рабочих эвакуированных заводов. Как и повсюду в стране, университеты и педагогические институты с пяти- и четырехлетним сроком обучения были переведены на четырех- и трехлетний периоды обучения, и, несмотря на возникшие с началом войны трудности, многие вузы выполнили планы приема студентов.

работала. Мне была знакома каждая складка на его лице, и отец в шутку называл меня «севильским цирюльником».

13 февраля 1993 года отца не стало. Я до сих пор плачу, вспоминая о нем, и мне не стыдно своих слез. 22 ноября 1993 года вышло долгожданное постановление Кабинета Министров республики «Об увековечении памяти народного писателя Сырбая Мауленова».

Сегодня в четырех городах Казахстана: Алматы, Костаная, Аркалыке, Кызыл-Орде именем отца названы улицы, в бывшем совхозе «Юбилейный» (ныне это место называется поселок Мелисай) Камышинского района Костанайской области имя отца присвоено средней школе, а также школе № 24 города Костаная и школе № 37 города Нур-Султан.

Создан фонд имени Сырбая Мауленова, эмблема которого переключается с его псевдонимом «Лашын» (птица из семейства соколиных). Под отдельными своими научными статьями я подписываюсь этим именем - Лашын.

Я горжусь, что являюсь сыном Поэта Сырбая! И благодарен судьбе, что в Великой войне советского народа с фашизмом он остался жив, дал жизнь моим братьям Дюсену, Женису, Бейбуту, Газизу и сестрам Бахытжамал и Сақыпжамал.

Конечно, все эти годы рядом с отцом находилась мама - Кульжамал Амирова (внучатая племянница Ахмета Байтурсынова - казахского общественного и государственного деятеля, члена партии Алаш (репрессированного в 1937 году), просветителя, учёного-лингвиста, литературоведа, тюрколога, поэта и переводчика). Отец не испугался, когда его в 40-е годы прошлого столетия таскали в КГБ как мужа племянницы врага народа.

Выдающийся советский казахский писатель, драматург и учёный, Лауреат Ленинской и Сталинской премии первой степени Мухтар Ауэзов очень тепло относился к моему отцу и писал о нем: «В Сырбае есть присущая только ему тонкость и филигранность законченных коротких стихов. Они воспринимаются как домбра в искусных, вдохновенных руках кюйши, которые своими проникновенными кюями властвуют над твоей душой».

В июне прошлого года в большом зале Союза писателей Казахстана прошло торжественное собрание, посвященное 95-летию Сырбая Мауленова.

К.С. МАУЛЕНОВ,

доктор юридических наук, профессор, лауреат премии имени Чокана Валиханова в области науки, стипендиат программы «Фулбрайт Конгресса США» школы права Индиана университета (Блумингтон, США)

9 мамыр Жеңіс күні қарсаңында Брест қамалы бекінісін қорғаушылардың бірі, соғыс ардагері Ғаббас Жұматовтың қаһармандыққа толы өмірі мен жауынгерлік жолы туралы бүгінгі тәуелсіз еліміздің соғыс көрмеген бақытты ұрпағының есіне сала кеткен жөн болар.

Ол 1918 жылы Павлодар облысының Баянауыл өлкесінде өмірге келді. 1941 жылы басталған соғыстың алғашқы күні Брест қамалын қорғаушылардың қатарында болып, жанқиярлықпен ерен ерлік көрсетті. Одан кейін 3-ші, 2-ші Украиндық майдандарда болып, Мәскеуді жаудан қорғауға қатысты. Яссы-Кишинев операциясының бел ортасында болды. Карпат қыраттарындағы, Трансильваниядағы, Румыниядағы, Югославиядағы, Венгриядағы соғыс іс-қимылдарына қатысып, Австрияда соғысты аяқтады. Майданда бірнеше рет жарақат алды. Ол сегіз орден, отыз медальмен марапатталған. Ғ.Ж.Жұматов 1941 жылдың 7 қарашасында Мәскеудегі Қызыл аялда өткен әскери шеруге қатысқан санаулы қазақтардың бірі.

Неміс-фашист басқыншыларымен соғыс кезінде жаумен жан аямай соғысқан Ғаббас Жұматовтың соғыстан кейінгі бар өмірі С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетімен (қазіргі әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті) тығыз байланысты.

Университеттің тарих факультетін үздік бітіргеннен кейін аспирантураға түседі. Кандидаттық диссертациясын табысты қорғап, университетте педагогикалық жұмысқа қалдырылады. Міне, содан бері өмірінің соңына дейін, көп жылдар бойы осы білім және ғылым ордасында ұстаздық қызмет атқарып, үлкен абырой-беделге ие болды. Ол

педагог және ғалым ретінде ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізді. Белсенді қоғамдық жұмыстар атқарып, Алматы қалалық Ардагерлер Кеңесінің мүшесі бола отырып, соғыс ардагерлерінің Алматы қалалық идеологиялық комиссиясын басқарды, соғыс ардагерлері істері бойынша республика Орталық Кеңесінің мүшесі, ал 1984 жылдан бастап ҚазҰУ Еңбек және соғыс ардагерлері қоғамдастығының тұрақты төрағасы болды.

Ғаббас ақсақал өткен жылы 100 жасқа таяу шағында өмірден өтті. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Тарих, археология және этнология факультетінде соғыс және еңбек ардагерлеріне ерекше құрмет көрсетіліп, өмірден өткендерін еске алу жөнінде іс-шаралар ұйымдастыру дәстүрге айналған.

Міне, жуырда ғана Қазақ ұлттық университетінің Тарих, археология және этнология факультетінде Қазақстан тарихы кафедрасының ұйымдастыруымен Ұлы Отан соғысының ардагері, атакты Брест қамалын қорғаушылардың бірі, тарихшы-ғалым, профессор, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ардагері Ғаббас Жұматовтың Жұматов атындағы аудиторияның салтанатты ашылуы өтті. Салтанатты іс-шараға Бос-тандық аудандық

Ардагерлер және зейнеткерлер кеңесінің төрағасы Хамит Біржанов, соғыс ардагері Тамара Александровна Максимова, т.ғ.д., профессор У.Шалекенов, Тарих, археология және этнология факультетінің деканы, қауымдастырылған профессор Меңдігүл Сағатқызы Ноғайбаева және факультеттің ғалымдары мен профессорлары қатысты. Жиын барысында Ғаббас Жұматовтың өнегелі өмірі мен қызмет жолы жайында баяндамалар оқылып, арнайы бейнебаян көрсетілді. Сондай-ақ, көпшілік қауымға кітаптары таныстырылып, фотокөрме ұйымдастырылды. Замандастары естелік айтып, артында қалған ұрпақтары ардақты әке есімін еске алса, факультеттің жалынды жастары Брест қаһарманына арналған қойылым көрсетті.

Еліміздің тарихын ерлік істерімен даңққа бөлеген батыр, тамаша педагог, ұстаз-ғалымның өмір жолы жас ұрпақ үшін үлгі-өнеге және жастарды патриоттық рухта тәрбиелеуде өте маңызды да құнды материал болып табылады.

Сабырхан СМАҒҰЛОВ,
Қазақстан тарихы кафедрасының оқытушысы

Нұр-Сұлтаннан жеңіспен оралды

Философия кафедрасының студенттерінен құралған «Smart City тұрғындары» командасы «Нұр-Сұлтан» қаласындағы Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде өткен XI Республикалық студенттік пәндік олимпиадаға қатысты. Олар олимпиадаға белсене атсалысып, университетіміздің намысын қорғап, бас жүлдеге ие болып қайтты. Студенттеріміздің интеллектуалды деңгейі өте жоғары екендігі осы жерде анық көрінді.

Олимпиаданы университеттің халықаралық қатынастар және инновациялық даму жөніндегі проректоры Сомжүрек Баубек ашып берді. Одан кейін бас кампуста бізге әлеуметтік ғылымдар факультетінің деканы Байжұман Балтабайұлының өзі экскурсия жасатып, университеттің экспонатқа бай әсем музейімен жақын таныстырды, сонан соң алдағы олимпиадаға сәттілік тіледі.

Эксперсиядан кейін Еуразия ұлттық университетінің бас кітапханасында студенттік пәндік олимпиада басталып кетті. Олимпиаданың ұйымдастырылуы мен әділқазы алқасының төрешілігі жоғарғы деңгейде болды. Олимпиада кезінде біздің студенттер басқа университет өкілдерінің алдында әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің жоғары сапалы білім ордасы

екенін дәлелдеп, жүзден жүйрік шығып, бас жүлдеге ие болды.

С.Сейфуллин атындағы агротехникалық университетінің қабырғасында өткен «Бірлігіміз жарасқан, тірегіміз – Қазақстан» атты Республикалық белсенді студент жастар форумына қатысып жүлделі орындарға ие болды.

Бізге қолдау көрсеткен әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетіне алғысымыз шексіз. Алдағы жарыстарда да университетіміздің намысын қорғап, алдыңғы орындардан көрінетінімізге кәміл сенімдіміз.

Пірімбек СҮЛЕЙМЕНОВ,
Кіші Фараби академиясының жетекшісі,
философия кафедрасының доценті

На кафедре биоразнообразия и биоресурсов КазНУ студенты создали проект «ISISFISH», занимающийся разведением мальков тилапии.

«ISISFISH»: УНИКАЛЬНЫЙ ОПЫТ

Г.И. Фомин, Е.М. Кумарбеков специальности «Рыбное хозяйство» и промышленное рыболовство» и Л.В. Ким специальности «Биология» заинтересовались изучением африканской рыбы – тилапии, которая в настоящее время является широко распространенным объектом аквакультуры во многих странах.

Тилапии – собирательное название нескольких родов рыб из семейства Цихловых, отряда Окунеобразных. Насчитывается около 70 видов тилапий. На пищевом рынке Казахстана рыба появилась недавно и, в основном, завозится из Китая, где условия далеки от международных стандартов. Казахстанские производители также заинтересовались выращиванием данной рыбы, но широкие масштабы так и не приобрели. Тилапия неприхотлива к условиям разведения и пищевым предпочтениям. Может выдерживать широкий диапазон температур, солёности и содержания кислорода. В природе питается преимущественно растительной пищей.

Рыба обладает отличными вкусовыми качествами и содержит большую филейную часть. Является крайне полезной пищей, так как содержит сравнительно мало жира, богата низкокалорийным белком и минеральными веществами. Питательная ценность тилапии на 100 грамм составляет: 96 ккал, 26 грамма белка (52% дневной нормы) и 2,3 грамма жира. Тилапия почиталась древними египтянами и считалась тотемным животным. Считается, что именно тилапией Иисус накормил людей в притче о «пяти хлебах и двух рыбах». Еще одно полезное свойство этой рыбы заключается в большом содержании омега-3 жирных кислот, которые в свою очередь нормализуют давление, предотвращают нарушение сердечного ритма,

влияют на остроту ума и предотвращают артрит. Учитывая все вышеперечисленные показатели, тилапия заинтересовала студентов, которые создали проект «ISISFISH», занимающийся разведением мальков тилапии. Isis – латинское написание имени древнеегипетской богини плодородия Исиды.

В своём проекте студенты планируют массовое индустриальное разведение мальков тилапий для коммерческих и научных целей на территории Казахстана. Особый интерес для них представляет изучение биологии размножения рыб в аквариумных условиях и получение большого количества мальков. Необходимое оборудование и посадочный материал были приобретены студентами в 2018 году и установлены в аквариальной кафедре биоразнообразия и биоресурсов. В настоящее время студентами уже получены результаты по выращиванию, а также по размножению и развитию данной рыбы.

Результаты первого опыта получения мальков тилапии оказались продуктивными, что инициировало студентов на продолжение работы над проектом, составить бизнес-план и начать проводить маркетинговые исследования: мониторинг рыбоводных хозяйств и научных учреждений, заинтересованных в приобретении данного объекта аквакультуры, с оказанием методической помощи при их выращивании. Проект «ISISFISH» уже был представлен на конкурсе СБИ проектов, проходившего в рамках международного форума «Фараби Әлемі», получив хорошие отзывы от руководства университета.

С. КОБЕГЕНОВА,
доцент, к.б.н.,
И. ЖАРКОВА,
и.о. доцент, к.б.н.

Қазақстанның ашық білім беру Ұлттық платформасының Open Master Class атты имидждік Интернет-жобасы өзінің «Мұратқа жеткен Мұрат» атты оншы шеберлік класын іске қосты. Жаңа нұсқаушы – дипломат, мәдениеттанушы және қоғам қайраткері Мұрат Әуез. Осы жобаның 2018 жылдың 10 желтоқсанынан іске қосылған сәттен бері оншы мерейтойлық шеберлік класы болып келеді.

Осы оқиғаға байланысты әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің жаңа білім беру технологиялар Институтының директоры Асель Муסיнова жасалған жұмыс және онлайн білім беру саласындағы ілгерідегі жоспарлар туралы егжей-тегжейлі айтып берді.

– Асель Ахметқызы, неге дәл әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Қазақстанның ашық білім беру Ұлттық платформасына (ҚАББП) жетекшілік етеді?

– ҚАББП-ның құрылтайшысы – Қазақстанның Жоғарғы мектебінің Ұлттық ғылым академиясы. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, ҚАББП-сын ұйымдастырған, Қазақстанның Жоғарғы мектебінің Ұлттық ғылым академиясының идеясын жүзеге асырған техникалық оператор болып табылады, бүгін техникалық және креативті жағынан жетекшілік студі жалғастырады.

– Қазақстанның ашық білім беру Ұлттық платформасының мақсаты қандай?

– Мақсатымыз игілікті және өзекті – «ашық» білім беруді бейресми білім берудің жаңа элементі ретінде жасау және оны алға бастыру. «Ашық» білім беру – ол академиялық талапсыз оқуға тәуелсіз және оқудың онлайн өтетінін түспалдайтын қазіргі заманғы тренді. «Ашық» білім беру мектептер мен университеттерде ұсынылатын оқудың қолжетімділігін кеңейтеді. «Ашық» термині мүмкіндіктерге, оқуға негізделген оқу үдерісіне қатысуға мойындауына бөгет болатын тосқауылдарды жоюға қатысады. Білім берудің ашықтылығының аспектілерінің бірі ашық білім беру онлайн ресурстардың әзірлеуі және енгізілуі болып табылады. Бүкіл әлемде қабылданған осы тұжырымдаманың негізінде 2016 жылдың қарашасында құрылған ҚАББП-ның қалыптасуы жүріп жатыр.

– Жаппай ашық онлайн курстар (ЖАОК) тәжірибесі өңделі ме?

– Жоқ. Бүгін Қазақстанның жоғарғы оқу орындары ЖАОК-қозғалысына белсенді қосылып жатыр. Нақты ҚАББП-на келсек, 2016 жылдың 18 тамызында он екі ЖОО, соның ішінде әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, «Онлайн курстарды пайдалану арқылы білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру үшін желілік нысан бойынша Консорциум құру туралы келісімге» қол қойды.

Олардың ішінде: Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, Х. Досмұхамедов атындағы Атырау мемлекеттік университеті, Д.Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан мемлекеттік техникалық университеті, Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті, Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті, Ш. Есенов атындағы Каспий мемлекеттік университеті, М. Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университеті, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, М.Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті, М.Х. Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университеті.

Шарттық негізде ҚАББП-ға қосылған әріптестер жоғары оқу орындары туралы айтсақ, бүгінгі күнге сондай он екі ЖОО бар.

Олар: Алматы энергетика және байланыс университеті, С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті, Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті, Алматы технологиялық университеті, Е. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, NARXOZ, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті, С. Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медицина университеті, «Болашақ» академиясы, Қызылорда «Болашақ» университеті, «Дара» жеке қоры, Қазақстан-Американдық еркін университеті.

Қазіргі кезде платформаның дизайнымен жұмыс істелінуде. Аталған жоғары оқу орындарының әрқайсысында өзінің онлайн курстарын орналастыратын беті болады деп жоспарланған. Қазіргі уақытта әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың беті белсенді. Алматы технологиялық университеті тікелей ҚАББП-ның интернет-мекенжайы moocs.kz сайтында бірнеше курстарын орналастырды. Қазіргі уақытта платформада 47 белсенді курстар бар, олар авторлармен келісілген уақытта қайта іске қосылып жатыр. Бұл сан кішкентай болып көрінуі мүмкін,

ТАМАША ОНДЫҚ

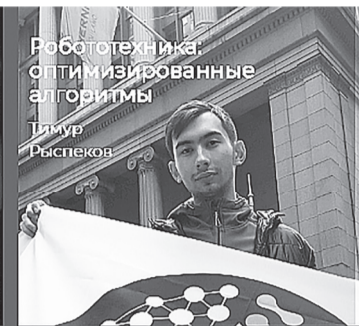
Правильное питание: секреты баланса
Торегельды Шарманов

В бизнесе важны идеи

Кино как философия
Олег Борецкий

Робототехника: оптимизированные алгоритмы
Тимур Рыспеков

Миссия – помочь людям
Аружан Саин

Учитесь инвестировать
Қайрат Тұрмағамбетов

Политика правительства Казахстана
Мағбат Спанов

Мұрат
Мұрат Әуез

бірақ мында бірнеше себептерді ескере отыру керек: бір курстың жасалуына жарты жылдан бір жарым жылға дейін кетуі мүмкін, көптеген жоғары оқу орындарының өздерінің студияларын, түсірілімін және курстардың монтажын жасайтын материалдық-техникалық базасы жоқ, оқытушылары ЖАОК-ны әзірлеу туралы оқуын тек бастап жатыр. Сол себептен бірінші үш жыл үшін бұл – жаман емес жетістік. Барлығымыз жолдың басындамыз. Ол – өте қызықты және болашағы зор жол. Бірақ қаржыландыруды, мамандарды және, әрине, уақытты талап етеді.

– Білім беру саласына қатысу жоқ ересек адамдар арасында ҚАББП-ның интернет-жобалары танымал ма?

– Әрине. Олар, әдетте, жастары 24-тен жоғары адамдар. Олар жаңа мамандық алуға және өзінің біліктілігін арттыруға қызығушылық танытады. Қазақстанның ашық білім беру Ұлттық платформасында оқудың артықшылықтары: сіз білімді әбден тегін аласыз, әр тыңдаушы өзінің қарқынды оқиды, ол тек тегілік тапсырмаларды уақытында орындап тұруы керек. Сізге жұмысыңызды қалдырып, университетке барудың қажеті жоқ – өндірістен қол үзбей білім аласыз. Онлайн курстар мансап баспалдағымен көтерілу мүмкіндіктерін арттырады.

Және сіз мамандығыңыздан, кәсібіңізден тәуелсіз кез келген сізге қызықты курстарды таңдай аласыз, шектеулер жоқ! Жалғыз қиыншылық – өзіңді тәртіп. Толық еркіндік белгілі бір кезеңде оқуды тастап кетуге итермелейді. Сондықтан әлемде курстарды бітірген адамдардың орташа көрсеткіші – шамамен 20%-дан 50%-ға дейін.

– Сіздің онлайн курстарыңызды оту туралы сертификаттарыңызды қандай артықшылығы бар?

– Қазіргі жұмыс беруші бірінші орынға білім туралы дипломды емес, жұмысшы үнемі жанартатын дағдылар мен құзыреттерді қояды. Онлайн білім беру осыған жағдай жасайды, жұмысшы онлайн білім алады, жұмысты қалдырмай, сертификатты алады, оны өз жұмыс берушісіне әкеліп, өзінің мамандығында жетілуіне ықпалын көрсетеді. Осы өлшемшарттар бүгін адамды жұмысқа алғанда да өзекті.

– ҚАББП-ның қандай даму келешегі бар?

– Басты мақсатымыз – ҚАББП-ның негізінде «Ашық университет» құру. Ол білім берудің төрт сатысын: орта білімді, кәсіптік-техникалық, жоғарғы білімді және жұмыс істейтін адамдар үшін біліктілікті арттыру курстарын біріктіреді. Әрбір саты үшін сертификаттың, келешекте әртүрлі деңгейлердің дипломдардың берілуі қарастырылған.

– Open Master Class (OMC) жобасының мақсаты қандай? Онда тапсырмаларды орындау талабы және сертификат алуға мүмкіндік жоқ, тек ашық дәрістер орналасқан емес пе?

– OMC – ол Қазақстанның ашық білім беру Ұлттық платформасының имидждік жобасы. Оның мақсаты ағартушылық – білімге құштар адамдарға білімді ашық және аянбай беру. OMC – бұл қызық және кез келген адамға қолжетімді онлайн курстар. Біздердің нұсқаушыларымыз – Қазақстанда танымал адамдар: мәдениет пен ғылымның, бизнес пен қаржы әлемінің, саясат пен жаңа ақпараттық технологиялар салаларының өкілдері.

Әрбір нұсқаушы – тамаша нәтижелерге қол жеткізген жарқын тұлға. Олардың әрқайсысы сүйікті ісіне өмірін арнап, өмір бойы оқуға, үйренуге, таңғалуға шаршамайды. Өзінің дәрістерінде олар білімімен, тәжірибелерімен, пікірлерімен ашық және адал бөліседі.

Қазіргі кезде omc.moocs.kz-та он шеберлік кластар бар:

– Қазақ тағамтану академиясының президенті, медицина ғылымдарының докторы Торегелді Шармановтың «Дұрыс тамақтану: құпия – үйлесімде».

– Бизнесмен, Astana Group қалаушысы Нұрлан Смағұловтың «Бизнесіңе идеялар маңызды».

– Киносыншы және философ Олег Борецкийдің «Кино философия ретінде».

– Математик және программист Тимур Рыспековтің «Робототехника: оптимизированные алгоритмы»

– Тележүргізуші, жәрдемші Аружан Саиннің «Миссия – адамдарға көмек».

– Сәтті қаржыгер Қайрат Тұрмағамбетовтің «Инвестициялауды үйреніңіз».

– Экономика ғылымдарының докторы Мағбат Спановтың «Қазақстан үкіметтерінің экономикалық саясаты».

– Инженер-дизайнер Алмас Тұяқбаевтың User Experience Design.

– Шахматтан әлем чемпионы Жансая Әбдімәліктің «Шахмат: ойлау және жеңіске жету».

– Дипломат, мәдениеттанушы және шығыстанушы Мұрат Әуездің «Мұратқа жеткен Мұрат» шеберлік класы.

– Open Master Class-тың бірегейлігі неде?

– Басты айырмашылық – эксклюзивтілік. Әрбір шеберлік класс – бұл біздің командамен түсірілген өзіндік өнім. Осындай пікірлер көшбасшыларының шоғырлануын сіз Қазақстанның ешбір білім беру сайтында көрмейсіз.

– Open Master Class үшін мамандарды қандай қағида бойынша таңдадыңыз?

– Біріншіден, ол – нұсқаушының Қазақстанның жас жән орташа жастағы тыңдаушылар арасындағы беделі. Оның кәсіпқойлығы міндетті түрде жоғары деңгейде болуы керек. Өзінің көптеген тыңдаушыларымен практикалық дағдылармен мен мамандықтың сырларымен бөлісуге шын ықыласы және икемділігі болуы керек.

– Нұсқаушылармен шеберлік класты өткізу туралы келісу қаншалықты қиын болды?

– Ол әжептәуір қиын болды, өйткені әрбір кейіпкер – бірегей, танымал тұлға. Әрқайсысында жұмыстың кестесі тығыз. Оған «қысылып кіруге» кейде жеке байланыстар, кейде кейіпкерлердің біздің мақсаттарымызды шын қолдауы көмектесті. Олардың көбі – әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың тұлғалары, сондықтан келіссөз жүргізілгенде біз олардың алым-материяларына сүйіспеншілік пен отаншылдықтарына шақырдық.

Біз әрбір кейіпкерге олардың түсірілімге уақыт тапқанына, бізге сценарийлердің жөнәуді, иллюстрациялық мәліметті таңдап алуы көмектескендеріне алғыс айтамыз. Автордың әрқайсысымен бейнематериалдардың қолданылуы туралы шарт жасалынды, ілгерідегі ынтымақтастық жоспарларымыз бар, сондықтан біз әрдайым байланыстамыз.

– Ынтымақтастықтан бас тартқан үміткерлер болды ма?

– Иә, ондай адамдар болды. Оларға да біздің ұсынысымызға жауап бергеніне алғыс білдіреміз. Келісімге келмегеніміз өкінішті. Себептер әр түрлі болды: қолы бос болмаушылық, жобаның жұмысын төлеуге өтініш, кейде шеберлік кластың тақырыбы бойынша бір шешімге келе алмадық. Дегенмен, біз олармен келешекте OMC жобасымен жұмыс істейтінімізге үмітімізді үзбейміз.

– Шеберлік кластың түсірілімі мен одан кейінгі жұмыс қанша уақыт алды?

– Келіссөзден бастайық, олар бір аптадан бір айға дейін уақыт алды. Түсірілімі, әдетте, 3-4 сағатты

сұхбат болды. Ең қиын кезеңі монтаж болды. Біздің кейіпкерлерімізді де, тыңдармандарымызды да қанағаттандыратын сапалы контент жасау үшін біз әрбір дәрістің сценарийін шеберлік кластың авторына мақұлдау үшін жібердік. Тек осыдан кейін әрі қарай жылжыдық. Әрбір автормен жұмыс әрқалай қалыптасты. Әдетте, монтаж үш аптадай істелінді, бірақ түрлі себептермен үдеріс 2 айға созылған жағдайлар да болды.

Біздің сценарийларымызды өте мұқият оқып шығып, өздерінің түзетулерін енгізе отырып контентті жақсартқан нұсқаушыларға алғыс айтамыз. Біз үлкен тәжірибе алдық.

– Онлайн білім беру платформаларының мақсатты аудиториясы болып кім табылады?

– Қазіргі кезде олар – Қазақстандағы жоғары оқу орындарына түскілері келетін жоғары сынып оқушылары, студенттер және өзінің білімділік деңгейін жоғарылатқысы келетін тілеушілердің барлығы, жасқа байланысты шектеу жоқ.

– Оның білім берудің көп артықшылығы бар:

– Ол тегін.

– Сіз уақыт пен орналасқан жеріңізге байланысты емессіз.

– Көптеген студенттер / тыңдаушылар қатыса алады.

– Үйден шықпай-ақ білім ала тұра, мұғаліммен кері байланыс орнатасыз.

– Резюмедегі жазбаныңа аяқтау туралы сертификатты қосымша ретінде аласыңыз.

– ҚАББП қандай жетістіктерімен мақтана алады?

– 2016-2019 жылдардың ішінде біздің платформада 47 курс іске қосылды. Орта есеппен алғанда әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-ның ЖАОК сайтында (open.kaznu.kz) курсты аяқтайтын тыңдаушылардың көрсеткіші – 50%-дан 80%-ға дейін. Бұл онлайн курстар мұғалімдердің білім беру үдерісіне енгізілуіне байланысты. Білім беру үдерісі аралас оқыту формасын қабылдап жатыр: аудиториядағы бетпе-бет оқыту және онлайн оқыту.

2018-2019 жылдары біз 24 курсты қайта іске қостық, «Математический анализ-1», «Математикалық талдау-1» және университеттегі ең қиын пәндерінің бірі «Information and Communication Technologies (ICT)» сияқты курстар пайда болды.

2019 жылдың қыркүйегіне дейін «Математический анализ-2», «Математикалық талдау-2», орыс және қазақ тіліндегі «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар» курстарының іске қосылуы жоспарланып жатыр. Қазақ тіліндегі міндетті пәндерінің циклі жоспарда бар. Олар – «Философия», «Қазақстанның қазіргі заман тарихы», қазақ тілді аудиторияға арналған «Ағылшын тілі».

– Басқа ұқсас платформалармен бірге қызмет істейсіз бе?

– Қазіргі кезде Петр Великий атындағы Санкт-Петербург политехникалық университетімен ынтымақтастық туралы келіссөз жүргізілуде. Келіссөздің басты мақсаты – Coursera платформасына арналған ортақ онлайн курсты жасау. Санкт-Петербургтағы әріптестерімізбен «Открытое образование» платформасында бірге жұмыс істеуді жоспарлаймыз. Политехникалық университет – онлайн білім беру саласындағы осы ресейлік жетекші платформасының құрылтайшыларының бірі. Болашақта Ислам Әріптестік Ұйымының елдерімен бірге жұмыс жасау жоспары бар.

Шолпан НҰРҒАЛИЕВА,
журналистика факультетінің 2-курс студенті

Шуақты көктемнің нәзік белгісіндей болған арулар байқауы еліміздің әр аймағында ұйымдастырылып келеді. Сұлулық пен кербездіктің символына айналған көркем қыздар әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің төрінде сынға түсті.

Тріктеу кезеңінің өзі тартысқа толы болған «Мисс ҚазҰУ» өз бастауын 4-наурыздағы кастингтен алған еді. Жартылай финалдан 13 қыз іріктеліп, 26-сәуірде салтанатты түрде өткен таңғажайып байқауда өз өнерлерін паш етті. Университет арулары сәлемдесу, дефиле, шығармашылық номер және интеллектуалды тур кезеңдерінен сүрінбей өтіп, көрермен көзайымына айналды. Айта кетейік, сұлулар байқауының әділқазылығында әкімшілік-шаруашылық жөніндегі проректор Малаев Хәкімжан, Жастар ұйымдарының жетекшісі Бекбайыров Нұрсұлтан, «Еріктілер лигасы» қоғамдық фондының жетекшісі Ернязова Айсұлу, «MONRO» модельдік орталығының басшысы Ерсейіт Мәди, әнші Нұрболат Базарбаев, тележүргізуші Гүлбахор Хасанова, «Спасибеаусор» негізін қалаушы Асан Паржанов, «Dana Nabi Couture» дизайнері Дана Нәби болды.

«ҚАЗҰУ АРУЫ-2019»

Тартысқа толы болған сынның төрелігін айту әлбетте, қиынға соқты. Десе де, қатысушыларымыздың ішінен жүзден жүйрік, мыннан тұлпар болғандары жеңімпаздар қатарынан көрінді.

Философия және саясаттану факультетінің 1-курс студенті Буданова Зияда «Мисс ҚазҰУ» тәжін тағып, жеңімпаз атанды. Бас жүлде иегері мансабының жаңа сатысына бастама болатын «Azerbaijan Fashion Week» апталығына жолдама алды.

«I Vice Miss KazNU» отандық медиа компанияның толық курсына қатысуға, жаңа телесериалға түсуге және MONRO-да фотосессия жасауға мүмкіндік алды. Бұл жүлде химия және химиялық технология факультетінің 3-курс студенті Аманова Айкөркемге бұйырды.

Филология және әлем тілдері факультетінің намысын қорғауға тырысқан кезекті студентіміз Ағаділова Тоғжанға II Vice Miss KazNU атағы бұйырды. Тоғжан «Спасибеаусор» орталығында кез келген тілді тегін үйреніп, джиу-джитсу мен греплинг бойынша бір айлық абонементті иелену мүмкіндігін ұтып алды.

Аталғандардан өзге аруларымыз да арнайы сыйлықтар мен марапаттарға ие болып, көңілді таркасты. Екі айға жуық уақытқа созылған байқау көрермен қауым мен қатысушыларды теңіздей толқынсызға бөледі. Сұлулықты ғана емес шынайылық пен көркемдікті де насихаттайтын сайыстарымыздың қатары көбейе берсін деп тілейміз!

ҚазҰУ-дың Жастар ұйымдары комитеті

ФАКУЛЬТЕТТЕГІ АШЫҚ ЕСІК КҮНІ

Жуырда философия және саясаттану факультеті Алматы қаласы және Алматы облысының мектеп бітіруші түлектеріне арналған ашық есік күнін өткізді.

Ашық есік күнін ұйымдастырушы факультет мұғалімдері мен студенттері қонақтарды ҚазҰУ қалашығының адында жылы лебізбен қарсы алып, әрі қарай университет туралы ақпарат беру мақсатында экскурсия жүргізді. Ең әуелі «Керемет» студенттерге қызмет көрсету орталығына апарды. Содан кейін кітапханаға келіп, әл-Фараби атындағы мұражайды аралатып, кітапханамен таныстырды.

Алатаудың баурайында ертегідегідей қалашықтың көркемдігіне, студенттеріне жасалған мүмкіндіктерге, үлкен кітапханасына тағы басқа ерекшеліктеріне тамсанып келген оқушыларды одан әрі Философия және саясаттану факультетінің білім жәрменкесіне апарды. Факультет құрамына кіретін «Философия», «Саясаттану және саяси технологиялар», «Педагогика және білім беру менеджменті», «Жалпы және қолданбалы психология», «Әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс», «Дінтану және мәдениеттану»

кафедралары өздері жайлы мағлұмат беріп, қандай мамандықтар дайындайтындығы, оған түсу үшін қандай пәндер тандау керектігі жайында айтып, оқушыларды қызықтырған сауалдарға жауап берді.

Білім жәрменкесі аяқталған соң факультет деканы А.Р. Масалимова келген қонақтарға: «Сіздерді біздің университетте көргеніме қуаныштымын. Бүгін көп ақпарат алдыңыздар. Әрі қарай ойланып, дұрыс шешім қабылдау өз қолдарыңызда. ҚазҰУ терең білім мен жаңа мүмкіндіктер ордасы. Әсіресе біздің

факультет, яғни Философия және саясаттану факультетінің мамандықтары, жаңа сапалы деңгейде білім алуға, өмірде табысты болуға және ең бастысы рухани бай болуларыңызға көмектеседі. Факультет құрамындағы 6 кафедрада белгілі ғалымдар, тамаша педагогтар сабақ береді. Біздің университетті тандау арқылы ең дұрыс шешім қабылдайсыздар деген ойдамын. Алдағы білім сынағынан сәтті өтіп мақсаттарыңызға жетулеріңізге тілектеспін»,— деп ыстық ықыласын білдірді. Артынша оқушыларға сұрақтар қойылып, белсенділік танытқандарға сыйлықтар ұсынылды. Іс-шара соңында университет студенттері би билеп келушілерді көтеріңкі көңіл күймен шығарып салды.

Осылайша философия және саясаттану факультеті мектеп бітіруші түлектерге университет, факультет ондағы мамандықтар жайында ақпарат берумен қатар, үлкен мотивация берді десек те артық айтпаған болар едік.

Т. МҰҚТАР, магистрант;
К. АШЕКЕЕВА, ф.ғ.к., доцент

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің шығыстану факультетінде ашық есік күні өтті. Іс-шараның мақсаты— Алматы қаласының оқушыларын шығыстану факультетінің ерекшеліктерімен және ЖОО-ға қабылдау туралы ережелері жөнінде ақпарат беру.

ОҚУШЫЛАР ШЫҒЫСТАНУ ФАКУЛЬТЕТІМЕН ТАНЫСТЫ

Іс-шараға Алматы қаласының орта мектептерінің, гимназиялар мен лицейлердің оқушылары қатысып, оларды Жапония, Корей, Үндістан, Түркия және Қытайдың ұлттық киімдерін киген бірінші курс студенттері қарсы алды. Кәсіптік бағдар беру жұмыстарының жетекшілері студенттерге Шығыстану факультетінің әр бөлімінің ерекшеліктері туралы айтып берді. Мектеп оқушылары факультет мұражайына, оқу залдары мен аудиторияларын аралады. Барлық қызығушылық танытқан студенттерге буклеттер берілді. Әрбір студент өз сұрағына жауап ала алды. Іс-шараның ресми бөлігінде деканның орынбасары Ш. Қанафияева мен кафедраның спикерлері «Шығыс тілін оқытудың артықшылығы қандай?» тақырыбында баяндамаларын баяндады.

Қиыр Шығыстың «Ашық есік күніне» орай Жапонтану кафедрасының бірінші курс магистранты және екінші курс студенті оқушыларға Жапониядағы оқу тәжірибесі туралы айтып берді. Сондай-ақ студенттер жапон тілінде шеберлік-сағатын өткізіп, оқушыларға оригами жасауды үйретті.

Жалпы, жыл сайынғы «Ашық есік күні» сәтті болды. Бұл мектеп оқушыларының шараға белсенді қатысуымен және шығыс тілдерін үйренуге деген қызығушылық танытуымен дәлелденді.

Шығыстану факультеті

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор: **Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ**
Тілшілер: **Еңлік АҚЖІПТ, Айнұр АҚЫНБАЕВА, Перизат ЖАРЫЛҚАСЫНОВА**
Фототілші: **Марат ЖҮНІСБЕКОВ**
Корректор: **Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Ағила ШУРИЕВА**

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 11-қабат, №104 бөлме.
Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 11-94, тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай: **kazuniver2016gazeta@gmail.com**

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. АҚ "Алматы-Болашақ" баспаханасында басылды.

Бағасы келісім бойынша. Таралымы 1000 дана Тапсырыс: №707

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.